

MOZAIK

Pictorul și fotograful Carol Popp de Szathmaru

Biografia pictorului, graficianului, litografului și fotografului Carol Popp de Szathmaru este cunoscută destul de lacunar. S-a scris și publicat relativ puțin despre Szathmaru...

personal de către artist, care pe pagina de titlu se intitulează „editor”. Explicațiile ilustrațiilor provin de la cunoscuți scriitori ai vremii.

curiozități CLUJENE

de pictură și fotografie chiar în centrul capitalei. Perioada bucu-reșteană a artistului este de fapt și cea mai prodigioasă din punct de vedere calitativ și cantitativ.

pre Cuza Vodă și Doamna Elena, despre elegante și frumoase boi-eroaice (unele rămase anonime), despre soția sa, nenumărate schi-țe, desene și fotografii privind lumea Bucureștilor din secolul trecut.

Gh. ISAC

REPERE SENTIMENTALE

MÜNCHENUL - trecut, prezent și viitor

Cele două ipostaze în care am văzut în lina dată München-ul mi-au dezvăluit două fațete atât de diferite încât impresia că aveam de-a face cu două orașe era aproape plauzibilă.

turnuri, avind în vîrf parcă două turbane, primăria, Marienplatz-ul zac încinse de arșița verii. În vastele grădini publice rari vizitatori, mai ales oameni în vîrstă, care își plimbă ciinii. Marile bulevarde nefiresc de tîcute, muzee închise, săli de spectacole mute, cunoscutele berării bavareze fără mușterii Stadionul Olimpic pare un superb monstru părăsit undeva într-o junglă civilizată, dar dintr-o dată, neîn-sufletită. Cu o zi înainte, aici jucase un meci celebra „Bayern”, dar acum gazonul e perfect, tri-bunele de o impecabilă curățenie. Așa a fost prima mea în-tîlnire cu München-ul: după o zi am ajuns la concluzia că rămăsesse printr-un oraș părăsit.

Cu atât mai mare a fost con-trastul a doua zi. Brusc, miracu-los, totuși prinde viața, ca la a-tingerea unei baghete magice. Forțata din centru este încă-a dreptul halucinantă dar, simos, domnește o impresie de ordine. Pielele trăiesc intens, parcurile respiră și vulesc de joaca celor mici, arterele pulsează de fluxul continuu al mașinilor, magazine-le se populează, pinacotecele și muzeele sînt pline. În fîntinile arteziene din Nymphenburg se reflectă impunătoare clădiri ba-roce, aliniate într-un carou per-fect în jurul vastei platforme. Seara, reclame cheamă la specta-cole teatrale, la baruri și vîr-teuri. Mulți au comparat atmo-sfera müncheneză și, mai ales cea a cartierului-Schwabing cu aerul boem din Montmartre.

Münchenul și münchenezii pri-vesc cu optimism viitorul. Ce-tățenii acestui oraș reprezenta-tiv al celui mai vesel land al țării trăiesc, muncesc, iubesc și speră într-un viitor luminos, ce nu poate fi edificat — și ei sînt convinși de acest lucru — decît pe o pace temeinică.

Dorin ALMĂȘAN

EPIGRAMA

ILUSTRATĂ DIN SĂPINȚA

... Care veselie și la voi să fie!

AMEN

— Veșnica lui pomenire! (în dolari, în mărci sau lire?)

INTREBĂRI

Ce-i pămîntul fără apă? Dar domnul fără nașă? Slava fără de cosor Cozile fără de topor?

LIBERALIZARE

Economia: în dezgheț. Omește vivere! În prețuri liberale! ... Dar cu ce preț!

Iulian DAMĂCUȘ

DE PRETUTINDENI

În localitatea Scottsdale, din statul Arizona, a făcut din viață, la vîrsta de 60 de ani, scriitorul Elliott Roosevelt, general în armata americană: fiul fostului președinte Franklin Delano Roosevelt. Decesul s-a datorat unei boli cardiace. În al doilea război mondial el a participat la peste 300 de misiuni de luptă în armata americană a aerului. Într-o unitate de recunoaștere, fiind rănit de două ori. După răz-boi, Elliott a scris nu mai puțin de 14 volume.

Pagină realizată de

Michaela BOCU

UNIVERSUL MUZICII

Descoperind lumea simbolu-ilor și a expresiilor fonemice, crea-ții ale stărilor de înaltă tensi-une psihologică și spirituală, o-mul timpurilor de demut și-a cultivat reacțiile sensibile. În trăirile intensive ale muncii și ritualurilor cultice, traiecițiile gîndurilor conduceau energiile u-mane spre acele faze de existen-ță ce aveau capacitatea de a contopi creator realizarea exteri-orară cu subiectivitatea. Este de fapt, explicația fenomenului că „pe om îl condiționează esențial tot ceea ce este în vîrstă relație cu existența sa fizică”. Din însu-șirile succesive și repetate ale stărilor sufletești cu realitatea s-au născut sentimentele — reac-ții ale constantelor psihicului uman. Virtuțile spațiului pentru gestația actelor artistice trăiesc de acum dincolo de durerea fiercărui. În efectuarea de către om a unor activități pentru întreținerea propriei vieți, prin efort fizic sau prin manifestări de ordin spiri-tual, închegarea unor sunete iz-

vorfite din tensiunea inspirației are ca efect senzații de antrena-re, ușurare, plăcere, iar, pe de altă parte, extaziere. Astfel au luat contur un fel de „cîntece” de muncă și incantațiile, de fapt o însușire de sunete fără sens la care conțau mai mult efectul psihologic decît claritatea se-mantică însușită. O fază superio-ară aduce sonorizarea rituată a unor fapte omenești (vinștoare, luptele etc.) pînă la apariția expresiilor lincice. Aceste produ-se de artă abstractă rudimen-tară sînt, în fond reacții ale emulii creator la fața lumii dar, mai ales, în fața propriilor exis-tențe. Iată o variantă a explica-rii specificului imaginii muzi-cale, valabilă în esență și în zi-lele noastre. Ea provine nu din organizarea conștientă a son-orizării cuvintelor, ci mai mult din acele stări cu încălcătură e-moțională, capabile de a elabo-rata forme noi de exprimare a-custică. Pantomima a avut în acest sens o mare importanță.

Printro lungă evoluție în mo-mentele de mare tensiune emo-tională, procesul pantomimic a adăugat mișcării dansate anu-mite sunete sau expresii sonore. Procesul de transformare a pantomimei imitative, simbolice, în limbaj cîntat a avut loc prin limitarea și reducerea mișcă-rilor mimice. Expresie artistică, rezultat al mimării lumii exteri-oare, s-a modulată de la mișcare spre „cîntec”, spre acele conțur-uri sonore care încercuau stabilirea de raporturi simbolice cu faptele lumii. În acest context, sugestia devine catalizatorul operațiilor creatoare, capacitățile de plasti-cizare sonor-poetică fiind esen-țiale. Se profilează, în acest sta-diu, plămîuirea sonoră ce con-ține din profunzime procese re-flectorii. Artistul se plasează în-tr-o realitate simbolică, una din marile dimensiuni ale universu-lui muzicii. „Vorbuirea cîntată” este profund deosebită de modul obișnuit de a comunica între oameni. Muzica se dezvăluie tai-nic.

Emiliu DRAGEA

PE TEREN

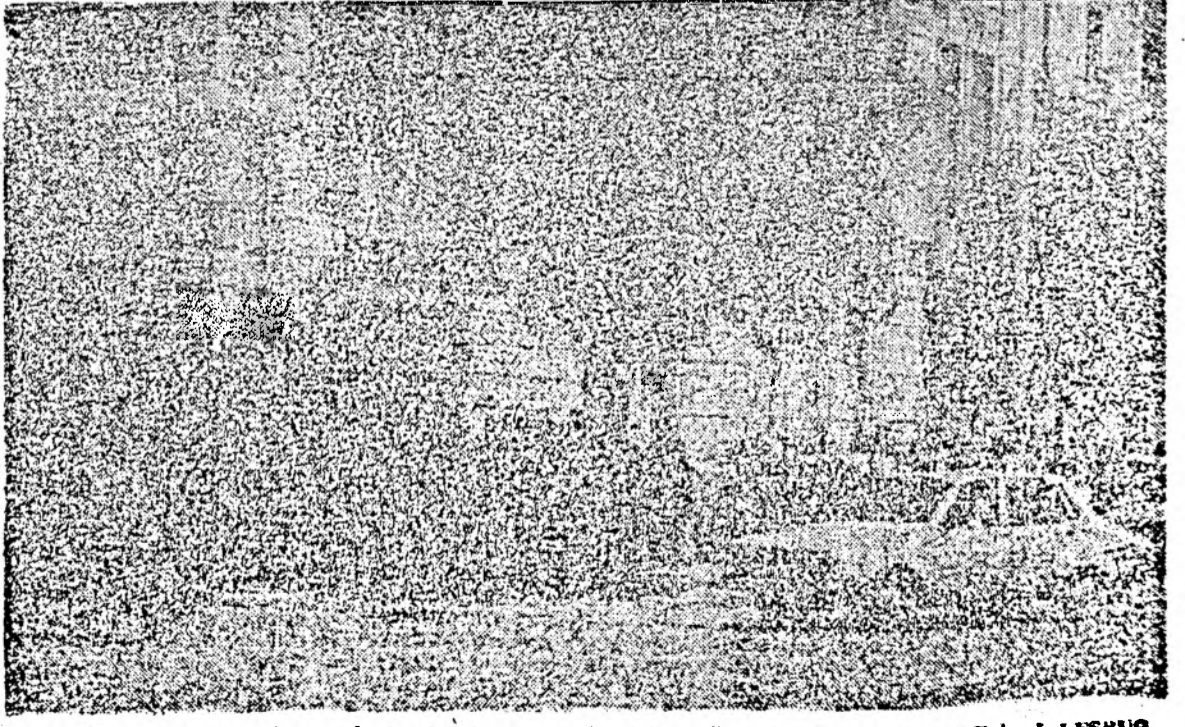
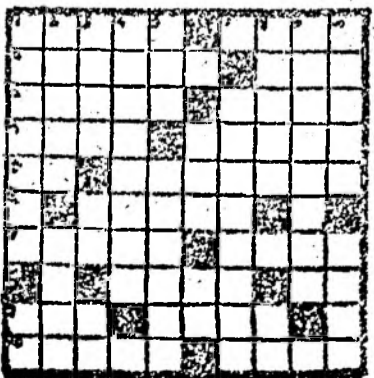
ORIZONTAL. 1. Reține (cu siguranță) toate șuturile — Re-zultatul unor partide ● 2. Se în-chid în fața porții — Boabe ... ca efect ● 3. Vorba antrenorului la necaz — Numărul unu ● 4. Luați pe sus — Mai rar așa ... pas ● 5. Două oaze la jambon! — Știu să păstreze un secret ● 6. Bătută pe maidan ● 7. Culoare ... la centru — Formație afri-cană ce avansează greu ● 8. Un dar ... deosebit — Inserate în ziar ● 9. Eclipsă ce iese de la subsol — Echipe de regiune ● 10. Fentă ... reușită — Ridicăți în slăvi.

VERTICAL. 1. Săritură de ef-fect — Inceputul sfîrșitului ● 2. Hrăpăreț din fire. — Verbul rătăcirii ● 3. Membre al formației cefeeriste — Spartul Țrugului — Trei din patru ● 4. Un fel de înaltare (după balon). (pl.) ● 5. Închietoare ghemul. — A da drumul la balon ● 6. Pufinaj care um-ple paharul. — Trase cu setel ● 7. F. mai bună decît toate ● 8. Căzute-n greșală — Deviere

din corneri ● 9. Întîlniri stu-dențești ● 10. Păstrați cu sfințe-nie — Unul mai mare peste strungari.

Dan BĂGAREAN

Dezlegarea careului „Paralele”: (apărut anterior): FATALITĂȚI — ASEMĂNĂTOR — RECITA-TORI — AZI — İMAȘ — T — DA — İTİ — İRA — E — UL — CI — AR — LUCIDITATE — E-TICI — ATĂ — G — SE — U-RİTA — ERE — EPITAF.

Mai este condă și la pîine, mai ales la sfîrșitul săptămîinii. Pînă cînd? ..

Foto: I. LESPUȘ

AGENDA

Opera Română - VINZĂTORUL DE PASARI, ora 11. Abonament elevi grupa I luni, ora 16: BARBIERUL DIN SEVILLA...

Universitatea Liberă prezintă luni, ora 17, în sala mică a Casei Universitarilor, expunerea: FITOTERAPIA - UNA DIN CELE MAI VECHE ȘTIINȚE...

HIKE SPORT EQUIPMENT oferă muncă la domiciliu posesorilor de mașină de cusut electrică.

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ CLUJ str. Matei Corvin nr. 4 angajează de urgență: STATISTICIENI cu studii medii și o vechime de minimum 3 ani...

C.A.P. SOMEȘENI CLUJ-NAPOCA telefon 4-44-27; 4-56-48 angajează: 3 MECANICI AUTO (motariști) Pot să fie și pensionari.

DIRECȚIA DE MUNCA ȘI PROTECȚIE SOCIALA A JUDEȚULUI CLUJ

Cluj-Napoca, Piața Victoriei nr. 19

organizează

în data de 15 noiembrie 1990, concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

- ECONOMIST PRINCIPAL pentru activitatea de normarea muncii
DACTILOGRAF (principal)
STATISTICIAN la Oficiul teritorial Dej
Intrucât specificul activității instituției noastre este relația permanentă cu un numeros public se impune ca persoanele interesate...

PUBLICITATE

ANIVERSARI

Un călduros „La mulți ani” urăm dragilor noștri părinți ILIE și MARIA GACIU, din Iclod...

VINZARI-CUMPARARI

Vind multirobot cu centrifugă și tavă argint. Telefon: 4-93-17, după orele 16. (36123)
Vind înșelare autoturism Dacia, din 1986. Telefon 6-21-09...

Caut femeie îngrijire copil 2 ani, zonă centrală. Sunați la telefon 1-08-33, după ora 16. (37707/A)

SCHIMB DE LOCUINȚĂ

Schimb apartament cu 2 camere, ultrafinisat, ICRAL, în str. Pata, cu 3 camere în zonă. Telefon 4-37-89. (36110)

Caut partener pentru schimb de locuință, care nu solicită a parlamentul de schimb. Cer una cameră. Plătesc bine. Telefon: 1-46-78. (37719)

Schimbăm apartament I.C.R.A.L. în bloc din căramidă, cu două camere, confort, etaj III, cu parchet, în cartier Grigorescu, pentru apartament două camere confort etaj I sau II, preferabil Calea Mănăstur. Telefon până la ora 16 - 3-75-35, după ora 16 - 5-66-16. (36091)

INCHIRIERI

Inchiriez sau cumpăr locuință centrală. Telefon 3-70-62, orele 17-20. (36121)

Dau în chirie cameră cu intrare separată, confort, ultracentral, pentru un student(ă), cu plată în lei sau valută. Telefon: 1-07-46, după ora 17. (36.095/A)

PIEDERI

Pierdut, în data de 6 noiembrie, în jurul orei 23, pe aleea din str. Unirii între nr. 6-8, bijuterii aur. Găsitorului recompensă. Telefon 4-17-13. (36041)

Gocan Tokes Gabriel, pierdut chitanța nr. 998788, eliberată de Agenția de turism „Gerotour”. O declar nulă. (36120)

DECESE-COMEMORARI

Recuștința veșnică celui care a călăuzit pașii copiilor din întreaga țară în istoria „Țării de Plată”. Invățător emerit, muzicograf, tată, bunice și străbunice, PAMFIL ALBU, comuna Lupta, jud. Alba Aurie... (37718)

Sintem alături de colega noastră Lucia Maxim în greua înecăcare prin care trece la pierderea mamei sale, prof. EBILIA MAXIM și ne exprimăm întreaga noastră compasiune. Colegii de Institut. (37720)

Cu ochii scldași în lacrimi și nemărginită durere în suflet anunțăm înecăcarea din viață a scumpului nostru mamă și bunicii MANOLIU HILDEGARD IOSEFA, lector universitar I.M.F. Cluj-Napoca, în vârstă de 81 ani...

DIVERSE

Schimb video player Japonez (nou) cu TV color (nou). Suport diferenț. Telefon 1-20-92. (36090)

Îngrijesc casa unei familii plecată în străinătate sau casă la țară. Tricotez flanelă. Telefon Cluj-Napoca 6-23-84. (37730)

Sintem alături de familia Nicolae Lărgan în această clipă grea...

Ca multă durere anunțăm înecăcarea din viață în 8 noiembrie a mamei și bunicii noastre dragi EMILIA MAXIM, 83 de ani...

Cu durere în suflet anunțăm înecăcarea tragică din viață a scumpului nostru tată și tătă HIRIAN DANILĂ...

Conducerea și salariații Cooperativelor de credit „Alina” din Cluj-Napoca își exprimă profundul regret...

Consiliul Județean și salariații cooperativelor de credit din județul Cluj, îndurerăți de disparența fulgerătoare din viață...

Consiliul de conducere și Biroul Executiv al Uniunii Județene a Cooperativelor de Consum și de Credit Cluj, cu tristețe și profund regret...

Consiliul de conducere și Biroul Executiv al Uniunii Județene a Cooperativelor de Consum și de Credit Cluj, cu tristețe și profund regret, anunțăm înecăcarea...

Cu adîncă durere anunțăm înecăcarea din viață a scumpului nostru, învățător emerit PAMFIL ALBU...

Se împlinesc 2 ani de tristețe de cînd ne-a părăsit scumpul nostru tată, socru și bunice ȘTEFAN BALINT...

Fle-1 țărișcă usșară în 10-NUC STANCIU, suflet bun și blînd. Nu te vom uita niciodată.

Coploșit de durere, ne despărțim de AURELIAN LUPU, colegu și prietenul nostru devotat...

Luni, 12 noiembrie, se împlinesc 6 ani de cînd mult iubita neuitată noastră EEA BOERIU nu mai este printre noi...

S-a scurs un an de lacrimi, durere și dor de cînd m-a părăsit, în mod neașteptat, scumpul și iubitul meu tată, FON IOAN, din Ciurășfalca...

Plîng, neputînd uita, niște fericele trăite alături de scumpul meu tată TRAIAN PELECAN, la 11 noiembrie...

Au trecut 6 luni triste de la dureroasa despărțire de scumpul nostru tată, socru și bunice DUMITRU VIOREL POP...

Un glîd plios la împlinirea unui an de la trecerea în eternitate a mamei noastre EUGENIA SALAGEANU (JENICA)...

Vom păstra veșnic amintirea iubitelui nostru ginere și cumnat, IOAN STANCIU, om de aleasă omenie și bunătate...

Ver trece 10 ani de la ziua de 12 noiembrie 1980, cînd ne-a părăsit cea care a fost soția, mamă și bunice ADAM LIDIA ZENOVIE...

Înlăcrimat omagiu scumpului nostru prieten AURELIAN LUPU. Bămine veșnic viu în inima noastră...

A cincea toamnă își scutură frunzele vestide peste mormîntul neprețutului mele soții, MARIA SUFLET...

Se împlinesc un an de la decesul iubitelui nostru tată și bunice SIMION POP...

Azi se împlinesc un an de lacrimi amare și dor, de cînd ne-a părăsit cel mai bun tată și tătă VASILE FĂRCAȘ...

Un ultim omagiu fostului nostru coleg ȘTEFAN CADIS...

Un ultim omagiu fostului nostru coleg ȘTEFAN CADIS...

Un dulces omagiu, neștearsă amintire, respect și prețuire sufletului distins al dragului meu soț VASILE BACS...

Lacrimi și flori pe mormîntul scumpel noastre EUGENIA SALAGEANU...

Au trecut 6 luni de cînd a plecat, pe drumul veșniciei, neprețuita mea mamă VALENTIA MORAR...

Cu nemărginită durere anunțăm trecerea fulgerătoare în neființă a colegului nostru IOAN CRET...

Sintem alături de vecina noastră Tatiana Corolian la durerea pricinuită de moartea tatălui...

Sintem alături de familia Dumitru Șuteu și Victorița din Moclu în momentele de grea înecăcare...

Cu alese sentimente de compasiune, ne alăturăm colegii noastre Cătălina Corolian în aceste momente grele pricinuite de moartea...

Sintem alături de colega noastră Cătălina Corolian în suferința pricinuită de pierderea...

Sintem alături de colega noastră Bombonica Cozma în cîmpela grea în care se desparte de tatăl...

Duloase amintiri, dragoste fierbîntă, regrete veșnice acum, cînd se împlinesc 3 ani de la decesul...

Un an de lacrimi și durere de la trecerea în neființă a celui care a fost maior NICOLAE OLANUȚA...

La 11 noiembrie se împlinesc doi ani de la trista despărțire de scumpul și iubita noastră mamă și soția ILENUȚA PASCU...

Sintem alături de familia Cadis, greu încercată prin trecerea în neființă a buntului nostru vecin MIHAI...

COLEGIUL DE REDACȚIE: Ilie Călian (redactor șef), Dau Robreanu (redactor șef adjuncț), Traian Bara (secretar general de redacție), Valer Chioreanu, Emil Luca, Ion Rus, Maria Sângeorzan, Radu Vida
REDACȚIA: Cluj, str. Napoca nr. 16. TELEFOANE: 1-10-32 (redactor șef); 1-75-07 (redactor șef adjuncț și secretariatul de redacție); 1-74-18 (secția culturală); 1-73-07 (secția probleme social-economice); 1-74-90 (secția probleme cetățenești); 1-73-04 (administratia marului) Mica publicitate se primește zilnic, între orele 10-16, str. Napoca nr 16 (la parter). Simbata și duminica închis
Tiraaj 36511